

Islám byl vždy nedílnou součástí španelské reality. Po osmi staletích muslimského al-Andalusu udrželo Španelsko své vazby na islámský svět prostřednictvím válečných, obchodních a diplomatických kontaktů, které vedly ke koloniálnímu dobrodružství v severozápadní Africe v první polovině 20. století. Španelský přechod k demokracii přeměnil zemi vysílající emigranty v destinaci imigrace, především marockého původu a ekonomicky motivované. Historická zkušenost a počet muslimů na národním území vedly také k právnímu uznání přítomnosti islámu ve Španelsku (1989) coby základnímu požadavku pro jednání o dohodě o spolupráci mezi muslimskou komunitou a španelským státem. Právní rámec (ústava z roku 1978, zákon o náboženské svobodě, zákon o cizincích, zákon o právu na azyl) dává rodilým, naturalizovaným a přistěhovalým muslimům ve Španelsku možnost vytvářet asociace a Registr náboženských entit (ministerstvo spravedlnosti), vytvořený v důsledku schválení zákona o náboženské svobodě, poskytuje islámským asociacím statut právnické osoby. Islámský asociací proces ve Španelsku začal na konci 60. let a prošel různými právními fázemi: od základních asociací, přes hierarchické struktury federací a oficiální reprezentace (Islámská komise Španelska), až po nejmladší organizace, které se objevují ve formě islámských rad a federací na autonomní úrovni, což způsobuje rozrušení muslimských reprezentací. Asociací typy se také vyvíjejí: od úplně první muslimské menšiny sestávající z naturalizovaných Arabů, přes boom španelských konverzí na islám v 80. letech, až po masový příliv severoafrických přistěhovalců v 90. letech, který stále pokračuje a začíná se podílet na asociacím procesu. V současnosti lze rozlišit různé typy islámských asociací v rámci celého spektra španelského oficiálního islámu: sektářský mysticismus, progresivní andaluský nacionalismus, skupiny wahhábovské inspirace nebo islámský feminismus. ...